

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/11985
GK 143

Sayı : 64272063-610- 15977
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-11985)

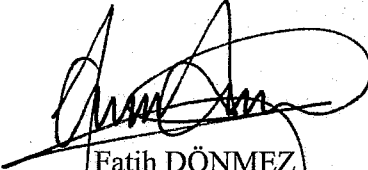
GÜNLÜDÜR
15 Ağustos 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.473301 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ'un tarafıma tevcih ettiği 7/11985 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :Önerge Cevabı (1 sayfa)

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TULAY
HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN YAZILI SORU
ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

DÖNEM
27-2

ESAS NO
7-11985

Sorular:

ABD, 2 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla İran'la petrol ithalatı konusunda aralarında Türkiye'nin de olduğu 8 ülkeye uyguladığı muafiyeti kaldırdığını duyurmuştur. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) raporlarına göre; Türkiye'nin İran'dan Haziran 2018'e aldığı petrol, neredeyse tüm ithalatının yarısına ulaşmıştır. Türkiye, ABD ile yapmış olduğu görüşmeler sonucunda geçici muafiyet statüsüne sahip ülkelerin arasında iken, 2 Mayıs itibarıyla muafiyeti kaldırıldığı için petrol ithalatı konusunda başka tedarikçiler bulma sorunu ile yüz yüze kalmıştır. Konu ile ilgili; 22 Nisan tarihinde Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Twitter'dan, "ABD'nin İran'dan petrol ithali yasağına getirilen muafiyetlere son vermesi bölgesel barış ve istikrara hizmet etmeyecek ve İran halkına zarar verecek. Tek taraflı yaptırımları ve komşularımızla nasıl ilişki kuracağımız konusundaki dayatmaları kabul etmiyoruz." paylaşımını yapmıştır. Ancak EPDK Kasım 2018 ithalat verilerinde alım sıfıra inmiş, EPDK Aralık 2018'de İran'ın Türkiye petrol ithalatındaki payı yalnızca yüzde 3.85 düzeyinde kalmış ve EPDK Ocak 2019 petrol ithalatı verilerine göre ise; İran'ın ithalattaki payı yüzde 12.3 olmuştur.

Ayrıca basına, TÜPRAŞ'ın İran'dan petrol alımını durdurduğuna dair haberler yansımıştır. Oysa İran'dan alınan petrol fiyat açısından uygun olduğu kadar TÜPRAŞ rafinesinin teknik özelliklerine de uygundur. Bu gerekçeyle;

- ABD'nin İran'dan petrol ithalatında geçici muafiyeti kaldıracağını duyurduğu andan itibaren, İran'dan petrol ithalatımızın oranı azalmıştır. İran'ın yerini alan yeni petrol tedarikçileri hangi ülkelerdir?
- Rafinerilerin damıtma mekanizmasına uygun olmayan petrol, rafineri maliyetinde ve inceltici gerektirdiği için ayrıca maliyette artış anlamına gelmekte iken; TÜPRAŞ'ın İran yerine alımını yapacağı petrolün rafineriye uygunluğu nedir? Bu petrolün ekstra maliyetleri olacak mıdır?
- Petrol ithalatı konusunda Türkiye'nin planı nedir? Bu plan işlemeye başlamış mıdır?
- Petrol ithalatı politikası, Bakanlığınızca kamuoyuna açıklanacak mıdır?
- Petrolün, akaryakıtın ve hammaddesi petrol olan petro-kimya ürünlerinin fiyatlarına yansıtacak artıştan tüketicinin etkilenmesini önlemek üzere çalışmalarınız var mıdır?

Cevaplar:

ABD'nin İran'a yönelik petrol yaptırımları, Kasım 2018'de başlayıp Mayıs 2019'da kaldırılmıştır. Yaptırımların başlamasından sonraki 5 aylık dönemde İran'ın payındaki azalma diğer tedarikçi ülkelerin (Nijerya, Kazakistan, Rusya) paylarındaki artışla karşılanmıştır.

Mevcut piyasa şartları ve ekonomik göstergeler doğrultusunda gerçekleştirilen optimizasyon çalışmaları sonucunda rafinerilerimizde sürekli olarak işlenen ve teknik olarak en uygun olan hampetrol cinsleri tercih edilmektedir.

Petrol ithalatı tamamen serbest piyasa koşulları altında gerçekleştirilmektedir.